

Het is even zoeken, maar mevrouw De Jong is te vinden in een praatgroepje geleid door een vriendelijke dame, als ik haar kom halen voor het interview. Onlangs is ze de honderd gepasseerd, maar ze kan nog aardig meekomen. Mevrouw woont nu bijna een jaar op de zorgafdeling van Gouwestein. Een groot deel van haar leven heeft ze in de Dutoitstraat 5, vlakbij de Krugerlaan, gewoond. Ze is altijd alleenstaand geweest.

Ze is honderd jaar geleden geboren in de Bockenbergrstraat, als oudste in een gezin met vijf broers en zussen; daar heeft ze een jaar of tien gewoond. Haar moeder was een meisje Van der Want van de bekende aardewerkfabriek. Zelf heeft ze haar hele leven in de pottenbakkerij gezeten, eerst bij een oom in de zaak en later bij haar vader, beiden pottenbakkers en pijpenmakers. Haar vader is begonnen in dit vak bij de firma Goedewaagen en ging toen voor zichzelf beginnen op de Gouwe. In de jaren veertig verkasten ze naar de Kleiweg en nog weer later naar de Wilhelminastraat. Na haar schildersopleiding op een school op de Haven in Gouda van een zekere meneer Bonsel, ging ze werken op de schilderszaal als plateelschilderes en op de pijpenmakerij, 48 uur per week. Ze ging goed om met de meisjes, pijpenmaaksters, die vaak jaren de zaak trouw bleven. Haar is bijgebleven dat eind jaren twintig in alle aardewerkfabrieken in de omgeving een half jaar gestaakt werd vanwege slechte arbeidsomstandigheden en lage lonen. Hun bedrijf werd toen gaande gehouden door vrijwilligers. Daarna kwam er iets van verbetering.

Mevrouw de Jong

In de oorlog hadden ze volop werk en was er voldoende te eten. De mensen kwamen op de fiets overal vandaan om wat bij hun te kopen. Maar ze moesten wel vindingrijk zijn om aan brandstof te komen, anders konden ze hun oven niet stoken, want de bonnen die verstrekt werden waren lang niet genoeg. Turf was overal wel te krijgen, maar de klei moest uit België komen. Er is veel gebeurd in die tijd, maar de details weet ze niet meer en dat vindt ze maar goed ook. Alleen haar broer en zij werkten in de zaak, de anderen werkten op kantoor en in het on-

derwijs. Haar broer heeft het bedrijf later overgenomen.

Op reis gaan deed ze maar wat graag. Dan sprak ze af met een paar meisjes, dat ze haar werk verzorgden als ze een paar weken wegging en dat ging goed. 's Winters ging ze skiën in Zwitserland met de Nederlandse Reis Vereniging, met onderwijzeressen, die langer vakantie hadden. Ze is een paar keer in Amerika geweest: in het oosten bij een vriendin en in het westen bij familie in Californië, waar haar zussen en zwagers met hun gezinnen wonen. Geld komen de kinderen over en die spreken nog Nederlands.

Ook ging ze vijf dagen naar Parijs met Pasen. "Tja, dat deed je toen gewoon. Je zit je nou hier te vervelen." Maar dat laatste zwakt ze weer af als ze vertelt dat in dit huis best wel wat georganiseerd wordt, zoals het praatgroepje waar ze eens in de veertien dagen aan deelneemt. Dan is er nog een handwerk-club, waar ze kruislapjes maakt. Af en toe wordt er in de recreatiezaal een aardige film vertoond, waar ze graag heen gaat. Met een paar mensen heeft ze wat contact, maar de meesten zeggen niks. Lezen doet ze ook, in van die handige gro-teletterboeken. Van de zomer is ze nog met de rollator naar de stad geweest en haar hoofd is nog wel goed, verzekert ze me. Het park lukt nog wel, "Ik verbeeld me dat ik dat nog wel kan. Maar ik denk niet meer dat ik nog naar de markt loop." Dat lijkt niet zo'n goed idee, nee. Het boodschappen doen met de Hoogvlietexpress, waar ik haar nog van ken, wordt haar soms teveel, zeker in de winter. Gelukkig kan ze in het huis ook wel kleine boodschappen kopen.

Dat is het wel weer genoeg geweest, tijd voor de warme lunch: "Dan zullen nu de aardappelen wel gaar zijn. Daar leef je naar toe hè." Ze gaat met haar rollator met de lift naar beneden om met de andere bewoners te gaan eten. Maar 's morgens en 's avonds eet ze op de kamer. "Ik ben nog goed, mag alles eten. Ik geloof dat ik hier nu de oudste ben."

Ze denkt met plezier terug aan het bezoek van de nieuwe Goudse burgemeester. Op 19 december is burgemeester Schoenmaker persoonlijk langs geweest om haar te feliciteren met haar honderdste verjaardag. Ze vond het een aardige jongeman en ze werd goed in de bloemetjes gezet. Meteen vertelt ze erbij dat er vroeger wel

meer Goudse burgemeesters langs kwamen in de pottenbakkerij. Maar deze gelegenheid was natuurlijk wel heel bijzonder, die niet veel mensen zullen meemaken.